

NOVICE OBČINE

SV. ANDRAŽ V SLOVENSKIH GORICAH

št. 69

*Veliko sreče in lepih sanj,
naj vam prinese božični dan.
Novo leto naj zaživi
brez solza in skrbi.
Vse kar upate naj se vam izpolni,
vse kar iščete, naj se vam odkrije,
vse kar v srcu čutite,
naj se vam v osebno srečo zlije.*

**Vesel božič in srečno novo leto,
vam želimo;
županja,
občinski svet, občinska uprava,
odbori in komisije.**

Vitomarci, december 2019

Spoštovane bralke in bralci Novic občine Sveti Andraž v Slovenskih goricah!

Pred nami je zadnja številka občinskega časopisa v letošnjem letu. Skozi ta čas, se je zvrstilo mnogo lepih in prijetnih dogodkov, ki so zaznamovali nas in naš kraj. Bogatejši smo za leto izkušenj, novih pridobitev in znanj.

Ostanimo še naprej povezani preko različnih dejavnosti, ki se dogajajo v občini, saj nam le tako lahko uspe. A ne pozabimo kdaj pa kdaj stopiti tudi v čevlje drugih ljudi; mogoče sosedov, prijateljev, sorodnikov, predem sodimo. V tem prazničnem času ne obujejo vsi božičnih škornjev, polnih radosti in veselja, zato jim pomagajmo vsaj utreti pot. Naj bo lepa beseda, ki vedno lepo mesto najde, nežen objem, topel nasmeh, pomoč sočloveku in pozdrav mimoidočega - vodilo v prihajajočem letu. To hrani našo dušo, naše zdravje in nas same.

V teh hladnih zimskih dneh pa je potrebno posebno pozornost nameniti tudi zaščiti živali pred vplivi mraza in delovanja pirotehničnih sredstev. Pokanje povzroča pri živalih hud stres in jih plaši. Bodimo dobri do njih, saj nam s svojo radostjo v očeh to vedno vračajo.

Člani uredniškega odbora vam želimo predvsem zdravja in časa zase ter svoje bližnje. Bodite srečni.

Prijetno branje.

Nina Žvarc,
uredniški odbor

*Sreča je!
V majhnih stvareh,
toplih ljudeh,
v stisnjenih dlaneh.*

Novice št. 70 bodo praviloma izšle 9. aprila 2020. Rok za oddajo prispevkov (člankov, fotografij...) je najkasneje do vključno 25. marca 2020. Prispevke posredujte na elektronski naslov: novice@sv-andraz.si ali na prenosljivem mediju občinski upravi.

Uredniški odbor

Vabilo

Vabimo vse zainteresirane, k vpisu novih članov v Prostovoljno gasilsko društvo Vitomarci, ki bo v petek 27.12.2019 ob 19.00 v prostorih gasilskega društva.

Predvidoma v mesecu februarju, gasilska zveza Trnovska vas-Vitomarci, organizira tečaj gasilca pripravnika. Tečaj obsega 34 šolskih ur in bo potekal predvidoma vsako soboto popoldan in vsako nedeljo dopoldan v mesecu februarju 2020. Tečaja se lahko udeleži vsak član, ki je dopolnil 16 let. Več informacij vam bomo podali na vpisu članov.

Vabimo tudi vse ostale, ki bi hoteli postati podporni člani društva.

Z gasilskim pozdravom: NA POMOČ!

UO PGD Vitomarci

Vabilo

Vabimo vas, da obiščete premiero ali ponovitev predstave Odrasle gledališke skupine KUD Vitomarci, ki bo 18.1.2020 ob 19h in 19.1.2020 ob 18. uri.

Na dobro uro smeha vas vabimo člani skupine.

Kulturno umetniško društvo
Vitomarci

vabi na

BOŽIČNI KONCERT

v cerkvi Sv. Andraža v Vitomarcih
sreda, 25. december 2019 pri maši

Nastopajo:

- Ženski pevski zbor KUD Vitomarci
- Cerkveni pevski zbor Sv. Andraža
- Tamburaški orkester KUD Vitomarci
- Vokalno instrumentalna skupina AVIS
- Ljudske pevke Društva gospodinj
- Kvartet Društva upokojencev
- Otroška folklorna skupina
- Nina Toš + Tanja Gavez
- Nika Rojko

Vabljeni

vir fotografije: <https://sarkarijobshai.com/>

Kolofon

Uredništvo si pridržuje pravico do spremembe naslovov in krajšanja člankov. Za morebitne napake se opravičujemo.

Izdajatelj: Občina Sveti Andraž v Slovenskih goricah; **Članke pregledala:** Mateja Predikaka Toš; **Za izdajo odgovorna:** Darja Vudler; **Odgovorni urednik:** Kristijan Majer; **Uredniški odbor:** Mateja Predikaka Toš, Nina Druzovič, Nina Žvarc in Špela Pučko; **Računalniška obdelava:** Kristijan Majer - Turistično društvo Vitomarci; **Naklada:** 400 izvodov; **Tisk:** Grafična forma Hutter.

Glasilo Novice občine Sv. Andraž v Slov. goricah je vpisano v razvid medijev, ki ga vodi Ministrstvo za kulturo, pod zaporedno številko 376.

Županjin uvodnik

Spoštovane občanke in občani, dragi bralci naših novic.

Že drugič v svojem županovanju sem jezno sedela na balkonu državnega zbora in pogledovala po poslancih in spremljala, kako bodo odločili o usodi vseh občin za naslednje leto. Večina jih je vedela, da smo tam zgoraj, le redki pa so pogledali gor, kdo ve zakaj, predvidevam, da iz sramu.

Ko sem bila prvič na tistem protestu v državnem zboru, kakšna tri leta nazaj, jih je nekaj tistih, ki sedijo sedaj tam spodaj, sedelo zgoraj, saj so bili še župani in so glasno protestirali, kako občine dobijo premalo. Kdo bi vedel, kaj pripelje človeka do tega, da tako hitro pozabi na preteklost in na svoj kraj, ko menja funkcijo.

Županja Darja Vudler

Ker obvladujejo še medije, je na koncu vedno prikazano tako, da smo občine dobile več. Seveda smo dobile več, več kot prejšnje leto, ampak še vedno ne toliko, kolikor nam pripada. Če dobiš v enem letu 70% od tega kolikor ti pripada in drugo leto 80%, je to več, ampak še vedno ni 100% od tega kar bi moral dobiti!

Zadevo pa je kljub vsemu potrebno pogledati nekoliko širše. Če povzamem obrazložitev, ki smo jo pripravili v

Skupnosti občin Slovenije, je vlada za leto 2020 občinam namenila višino povprečnine v višini 589,11 EUR, kot jo določa formula za izračun povprečnine, Uredba o metodologiji za izračun povprečnih stroškov za financiranje občinskih nalog in Pravilnik o določitvi podprogramov, ki se upoštevajo za izračun povprečnih stroškov za financiranje nalog občin. Pri določitvi povprečnine pa Vlada ni upoštevala 3. odstavka 6. člena Zakona o financiranju občin, ki določa, da občinam pripada 54% vplačane dohodnine iz predpreteklega leta.

Določena povprečnina predstavlja zgolj 49,6% vplačane dohodnine v letu 2018. Razlika v višini 4,4% vplačane dohodnine, v realnem znesku to pomeni 98 milijonov evrov. Torej bi občine morale skozi višino povprečnine prejeti za 98 milijonov več sredstev.

Občine so v letih varčevanja izgubile vsaj en celoten proračun finančnih sredstev, ta manjko na prihodkovni strani so reševale tako, da so nekatere stroške izvajanja zakonskih nalog prestavljale iz leta v leto. Tudi zato so bili stroški izvajanja zakonskih nalog v nekaterih preteklih letih nižji, posledično pa je nižji tudi izračun povprečnine, ki za osnovo jemlje povprečje 4 let. Zato izračunana povprečnina na osnovi 12. člena ZFO-1, ki upošteva povprečje 4 let kazi realno podobo izvajanja zakonskih nalog na lokalni ravni ter z njimi povezanimi stroški. Glede na to, je višina stroškov na prebivalca, ki najbolj realno prikaže obseg realnih stroškov izvajanja zakonskih nalog tista iz leta 2018, ki znaša 631 EUR! Upoštevati je potrebno tudi dejstvo, da smo občine različne in da so tudi potrebe prebivalcev različne. Občine plačujemo veliko zadev, ki niso obvezne in ki so bile pred leti iz pravilnika izvzete, a jih še vedno plačujemo, zaradi potreb svojih občanov.

Konkretno bo naša občina zgolj v letu 2020 prikrajšana za 82.722,00 EUR, to sta na primer dve investiciji kot smo jo nazadnje izvedli na Ostragovi (cesta + vodovod).

Kljub temu, da je amandma potrdil Odbor državnega zbora za proračun in finance, pa so amandma za višje povprečnine potrdili le v strankah SDS, NSI, Levici, ter en poslanec Desusa, vsi ostali koalicijski poslanci so bili proti. Kljub vsem primanjkljajem se bomo v občini trudili izvrševati zastavljen program in se tudi v letu 2020 trudili delati po najboljših močeh, za dobro naše občine in naših prebivalcev.

Hvala vsem, veliko vas je, ki nam skozi leto na kakršnikoli način pomagate, da je naša občina tudi zaradi vas lepša, prijaznejša in bolj razvita.

Vsem skupaj želim, da zadnje decembrske dni preživite v miru, zadovoljstvu in z radostjo v srcih. Obkrožite se s svojimi najdražjimi in z njimi doživite čim več lepega v prazničnih dneh. Hkrati si zadajte nove načrte in cilje ter se vsi skupaj upanja polni podajmo v leto 2020 - novim zmagam naproti.

Pošiljam vam veliko ljubezni.

Darja Vudler, županja

Županje tokrat v Rečici ob Savinji

V petek, 11. oktobra 2019 je na Rečici ob Savinji potekalo 4. srečanje kluba županj.

Županje tokrat o turističnih izzivih

Gostiteljica, Ana Rebernik, županja občine je predstavila razvojne izzive občin in možne potenciale za nadaljnji razvoj. Županje so si ogledale naselje občine Rečica ob Savinji in Kamp Menina, sledila pa je razprava z Romanom Matkom, strokovnjakom s področja turizma na temo »Turistični izzivi«. Govorili so o razvoju turizma v občini in njenem širšem območju.

Vir: Skupnost občin Slovenije

Darja Vuler, županja

Forum županj jugovzhodne evrope

Konec tedna, med 5. in 7. decembrom 2019, poteka v srbskem Somborju Forum županj jugovzhodne Evrope v organizaciji mreže NALAS. Dogodka so se udeležile tudi predstavnice kluba županj; Ana Rebernik iz občine Rečica pri Savinji, Alenka Štruel Dovgan iz občine Divača, Darja Vudler iz občine Sveti Andraž v Slovenskih goricah, Katarina Prelesnik iz občine Solčava in Saša Likavec Svetelšek iz občine Hrpelje-Kozina, ki pa so bile tudi pobudnice tega dogodka.

Pobudnice foruma županj

Na dogodku so slovenske županje skupaj z udeleženkami iz Bolgarije, Bosne in Hercegovine, Črne Gore, Hrvaške, Makedonije, Moldavije, Romunije in Srbije spregovorile o uspešnejšem vključevanju načela enakosti spolov v politiko ter zagotavljanju proračunskih sredstev za ta namen. Foruma so se udeležile z namenom okrepiti mrežo poznanstev, se inspirirati in si izmenjati dobre in slabe izkušnje za nadaljnjo implementacijo rešitev na lokalni ravni. Ob tem udeležinke foruma ozaveščajo in naslavlajo vse ženske, da s politično participacijo skrbijo tudi za potrebe prebivalcev.

Skupnost občin Slovenije

Seje občinskega sveta

Občinski svet, kot najvišji organ odločanja v okviru pravic in dolžnosti Občine, je v času od junija do decembra 2019 odločal na dveh rednih in eni dopisni seji.

1. 26. junij 2019; 6. redna seja; prisotnih 6 članov Občinskega sveta:

Na seji sprejeto:

1. Ocena in poročilo o izvajanju občinskega programa varnosti Občine Sveti Andraž v Slovenskih goricah v letu 2018;
2. Elaborat o oblikovanju cen storitev obveznih gospodarskih javnih služb varstva okolja – oskrbe s pitno vodo v občinah;
3. Vloga za izdajo soglasja k sistemizaciji delovnih mest za šolsko leto 2019/2020;
4. Problematika izvajanja pouka v samostojnih oddelkih na POŠ Vitomarci - Predlog Sklepa o zavzemanju za samostojne oddelke na POŠ Vitomarci;
5. DIIP Rekonstrukcija JP560011 Sv. Andraž (Črna gora);
6. DIIP Modernizacija 2. dela odseka JP561041 Oplot;
7. Osnutek Odloka o uporabi grba in zastave ter o občinskem prazniku Občine Sveti Andraž v Slovenskih goricah.

2. 2. oktober 2019; 7. redna seja; prisotnih 6 članov Občinskega sveta:

Na seji sprejeto:

1. Spremembe in dopolnitve Občinskega prostorskega načrta Občine Sveti Andraž v Slovenskih goricah;
2. Polletno poročilo o izvrševanju proračuna Občine Sveti Andraž v Slovenskih goricah 2019;
3. I. rebalans proračuna Občine Sveti Andraž v Slovenskih goricah za leto 2019;
4. Vloga o prerazporeditvi presežka odhodkov nad prihodki Podružnična osnovna šola in Vrtec Vitomarci za leto 2018;
5. Polletno poročilo o izvrševanju proračuna za Javni vzgojno-izobraževalni in vzgojno-varstveni zavod Osnovna šola Cerkvenjak-Vitomarci v letu 2019;
6. Vloga za dodelitev finančnih sredstev za ločeno poučevanje v oddelkih Podružnične osnovne šole Vitomarci v šolskem letu 2019/2020;
7. Sklep o sprejemu pripombe k osnutku Zakona o ustanovitvi pokrajin (ZUPok);
8. Sklep o odpiralnem času Vrtca Vitomarci;
9. Sklep o višini grobnine in višini cene za uporabo mrliške vežice;
10. Osnutek Pravilnika o dodeljevanju sredstev za javne

prirejitve in akcije, ki pospešujejo razvoj in promocijo Občine Sveti Andraž v Slovenskih goricah;

11. Osnutek Pravilnika za vrednotenje programov organizacij in društev v Občini Sveti Andraž v Slovenskih goricah;

12. Osnutek Pravilnika o sofinanciranju izvajalcev letnega programa športa v Občini Sveti Andraž v Slovenskih goricah;

13. Osnutek Pravilnika o sofinanciranju programov društev na področju kulturne dejavnosti v Občini Sveti Andraž v Slovenskih goricah;

14. Sklepa o oddaji kletnih prostorov Večnamenske dvorane Vitomarci v brezplačno uporabo;

15. Dokument identifikacije investicijskega projekta – projekt LAS Razgledi Ostragove.

3. od 28. 10. 2019 do srede 30. 10. 2019 do 12. ure; 2. dopisna seja; prisotnih 5 članov Občinskega sveta:

Na seji sprejeto:

1. Sklep o podelitvi priznanj Občine Sveti Andraž v Slovenskih goricah v letu 2019;

2. Sklep o soglasju k spremembi cene storitve obvezne občinske gospodarske javne službe varstva okolja za oskrbo s pitno vodo v Občini Sveti Andraž v Slovenskih goricah.

Občinska uprava

Natečaj podeželske hiše

V mesecu juliju je Znanstveno raziskovalno središče Bistra Ptuj v sklopu mednarodnega projekta Houses, v katerem sodelujejo kot projektni partner, razpisala Javni natečaj za podeželske hiše.

Hrgova domačija izbrana v javnem natečaju

Občina Sv. Andraž v Slov. goricah je septembra oddala vlogo s prijavo Hrgove domačije in v začetku oktobra dobila pozitiven odgovor. Na otvoritveni konferenci projekta v Rakičanu je Hrgova domačija tako bila tudi uradno predstavljena in požela veliko navdušenja.

S podpisom Sporazuma o poslovnem sodelovanju podeželskih hiš smo tako dobili možnost še dodatne promocije domačije, njene vsebine in dogodkov, ki jih lokalna društva in posamezniki aktivno izvajajo.

V okviru promocijske strategije bo izdan filmček o domačiji in njenih aktivnostih, brošura s predstavitvijo, vključena pa bo tudi v turistično aplikacijo, kar posledično pomeni več komunikacijskih kanalov in tudi večji turistični obisk.

Gordana Šori

Tradicionalno srečanje starejših

STAREJŠI OBČANI SO SE TUDI LETOS SREČALI NA TRADICIONALNEM SREČANJU STAREJŠIH OBČANOV OBČINE SVETI ANDRAŽ V SLOVENSKIH GORICAH.

Srečanje je potekalo v nedeljo, 17. novembra 2019 po sveti maši v prostorih Turistične kmetije Pri kapeli. Za pester kulturni program so poskrbeli člani Kulturnega društva Vitomarci. Zbrane je nagovorila županja Darja Vudler in predsednik Društva upokojencev Sv. Andraž Mirko Danko. Sledila je pogostitev in zabavni del programa. Udeleženci so dobili tudi manjšo pozornost s strani Občine Sveti Andraž v Slovenskih goricah v obliki občinskega koledarja.

Občinska uprava

Investicija na Ostragovi

ČEZ OSTRAGOVO NOV VODOVOD IN NOVA CESTA.

Konec meseca novembra je bila na Ostragovi končana investicija obnove vodovodnega omrežja in cestišča v dolžini 390 metrov.

Cesta pomembna tudi za razvoj turizma

Skupna vrednost investicije je znašala cca. 42.000,00 EUR. Gre za povezovalno cesto v Drbetincih, kjer se nahaja tudi več ponudnikov (Vinotoč Druzovič – SiSi, Turizem pri Kapeli, Turizem pri Marti...) in ima zaradi tega tudi turistični značaj. Ker bomo na območju Drbetincev gradili tudi kolesarske povezave, bo cesta imela tudi poseben pomen za kolesarje. Hkrati se na tem območju pripravljajo projekt preko LAS-a, kjer se bo gradil manjši razgledni stolp in postajališče oz. družabni prostor za srečanja.

Ob izgradnji smo vgradili tudi vso potrebno infrastrukturo za javno razsvetlavo ob stolpu in optično omrežje. Ker nam zaradi slabega vremena ni uspelo izvesti otvoritve, bo le ta predstavljena na spomladanske mesece.

Občinska uprava

Strokovna ekskurzija

Tako kot je že tradicija vsako leto, smo se tudi letos s predstavniki društev, člani odborov, komisij, Občinskega sveta ter drugih delovnih teles Občine Sv. Andraž v Slovenskih goricah odpravili na strokovno ekskurzijo in ogled dobrih praks.

Ker imamo tudi v svoji okolici kaj za videti in doživeti, smo se odločili, da nas bo pot peljala proti avstrijski meji in bližnjim projektnim partnerjem. Najprej smo se odpravili proti Pachamama centru – »ekološki kmetiji, harmoničnega bivanja, neskončne ustvarjalnosti in miru«. Sprehodili smo se po različnih točkah centra, kjer smo dobili boljši vpogled v naravno gradnjo ter življenje v sožitju z naravo. Pot nas je peljala do Oljarne Flegar, kjer smo imeli predstavitev delovanja, ogled oljarne in degustacijo izdelkov iz bučnega olja.

Po okreplilu nas je čakala zanimiva predstavitev in ogled gradu Gornja Radgona. Spoznali pa smo pravega graščaka Herzog Milana, ki kot lastnik vzdržuje objekt in skrbi za nabavo opreme ter ga postopoma ureja v reprezentančni objekt. V grajski kleti so nas pogostili s Penino Agata, ki je ustvarjena po receptu Zlate radgonske penine.

Skupinska fotografija pred gradom

Kratka pot in smo že prispeli v Apače. V sakralno – etnološkem muzeju nas je pričakal župan Občine Apače, dr. Andrej Steyer, ki nas je pozdravil in predstavil aktivnosti, ki so se in še se bodo ovijale na območju občine. Po pogostitvi in druženju smo se odpravili v občino Sv. Ana, prvi postanek je bil na domačiji Kapl, ki je tako kot Hrgova domačija, bila urejena v sklopu Interreg projekta DETOX. Domačijo imajo v večji meri za turistične obiskovalce, ki si želijo pristnega dopusta med domačini. Tako so v zadnji poletni sezoni tam gostili od Čehov do Američanov, ki so poleg nočitve želeli tudi delavnice priprave domače kulinarike.

Večer smo ob večerji, glasbi ter polni vtisov in idej za še večje povezovanje, zaključili na Izletniški kmetiji Šenveter.

Gordana Šori

Šola zdrave države

Še vedno poteka »Šola zdrave države« in sicer vsak četrtek ob 18. uri v telovadnici POŠ Vitomarci.

»Šola zdrave države« je bila oblikovana na pobudo dr. Schaubacha - Ambulante družinske medicine Vitomarci, Občine Sveti Andraž v Slovenskih goricah in šole Alma Mater Europea, katere študentje tudi izvajajo vadbo.

Vadbi se lahko še vedno priključite, saj bo trajala vse do spomladanskih mesecev.

Občinska uprava

Občinski prostorski načrt

SPREJET EDEN NAJPOMEMBNEJŠIH AKTOV V OBČINI.

Občinski svet Občine Sveti Andraž v Slovenskih goricah je na svoji 7. redni seji v mesecu oktobru sprejel prve spremembe in dopolnitve Občinskega prostorskega načrta občine. V postopku smo se tri leta usklajevali z nosilci urejanja prostora. Veliki večini pobudam je bilo ugodeno, vsem žal ne. Sprejem tega prostorskega akta ima za občino izjemen pomen, saj smo s sprejetjem akta veliko posameznikom, podjetjem in kmetijskim gospodarstvom omogočili nadaljnji razvoj.

Sprejem prostorskega akta omogoča nadaljnji razvoj

Želeli bi vas obvestiti, da je možna tudi izvedba postopka lokacijske preveritve. Na podlagi določb ZUreP-2, ki se je začel uporabljati 1. junija 2018, je v določbah od 127. do 133. člena predviden postopek lokacijske preveritve kot nov instrument prostorskega načrtovanja, ki omogoča hitrejše prilagajanje in manjša odstopanja od pogojev, določenih v prostorskih izvedbenih aktih. Z lokacijsko preveritvijo se za namen izvajanja gradenj prilagodi in določi natančna oblika ter velikost območja stavbnih zemljišč na posamični poselitvi, za doseganje gradbenega namena prostorskega izvedbenega akta dopušča individualno odstopanje od predpisanih prostorskih izvedbenih pogojev in za namen smotrne rabe ter aktivacije zemljišč in objektov ki niso v uporabi ter omogoča začasno rabo prostora. ZUreP-2 določa omejitve, okoliščine in pogoje, pod katerimi je dopustna ureditev z lokacijsko preveritvijo ter postopek izvedbe lokacijske preveritve.

Nove pobude za spremembo namembnosti lahko podate na predpisanem obrazcu na Skupno občinsko upravo, kjer so vam na voljo tudi vse ostale informacije na telefonu: 02 748 29 91 ali elektronski pošti: sou@ptuj.si

Občinska uprava

Prihodnot je v mladih

Da v Slovenskih goricah prevladujejo mladi, kažejo podatki za našo občino, ki se s 16,1 odstotnim deležem mladih do 14 let uvršča na tretje mesto v Podravju. Prav tako je število najmlajših prebivalcev, kar je lastnost le redkih slovenskih občin, večje od števila najstarejših.

Otroci so naše največje bogastvo

Občina Sveti Andraž v Slovenskih goricah je v letu 2018 bila občina z najvišjim številom naravnega prirasta na število prebivalcev v celotni Sloveniji.

V letošnjem letu se je v naši občini rodilo 10 otrok.

Občinska uprava

Uspešna turistična sezona

Občina Sveti Andraž v Slovenskih goricah, je zadnja leta na turističnem področju kar precej napredovala, za kar gre zasluga tudi mednarodnim projektom, ki smo jih izvajali in v okviru katerih smo uredili dva turistična produkta. Hrgovo domačijo in muzejsko interaktivno učilnico.

Obisk turistov v naši občini skokovito narašča

Prav tako nam je sodelovanje v projektih prineslo večjo prepoznavnost na območjih, ki jih drugače ne bi dosegli.

V sklopu projekta DETOX je bil vzpostavljen Turistično informacijski center, ki ga vodi Turistično društvo Vitomarci. Društvo skrbi za programe in rezervacije ogledov na našem območju ter turistična vodenja. Po občinskih podatkih in podatkih, ki jih vodi Turistično društvo Vitomarci smo v dobrem letu in pol (od junija 2018) v učilnici sprejeli več kot 400 gostov, ki so sodelovali v animacijah v učilnici. Približno 600 obiskovalcev pa si je ogledalo Hrgovo domačijo na turističnih vodenjih ali ob izvedenih dogodkih, ki so se odvijali pri domačiji.

Gordana Šori

3 milijone vredna rekonstrukcija

PODPISAN VEČ KOT 3 MILIJONE VREDEN SPORAZUM.

Ministrica za infrastrukturo Alenka Bratušek in županja Darja Vudler sta podpisali Sporazum o sofinanciranju rekonstrukcije regionalnih cest R3 Vitomarci – Gabrnjak in Cerkevjak – Vitomarci. Vrednost investicije skupaj z DDV-jem znaša nekam več kot 3 milijone evrov.

Prva faza investicije se bo pričela od pričetka naselja Vitomarci do križišča Berlak, kjer bo urejeno križišče, in naprej pod Mužami do križišča proti Cerkevniku. Naslednji dve fazi bosta zajemali ureditev od križišča do meje s Cerkevnikom ter od konca naselja Vitomarci do meje z občino Juršinci.

Podpisan dogovor o sofinanciranju

V poletnih mesecih so že bile opravljene parcelacije na omenjeni trasi, ki so bile poslane na geodetsko upravo. Ko bodo izdane odločbe o novih parcelah, bodo lastniki prejeli od države pogodbe za odkup. Ko bodo parcele odkupljene bomo pričeli z izbiro izvajalca. Pričakujemo, da bi izvajalca lahko imeli zbranega jeseni 2020.

Občinska uprava

Nadomestilo in vrednotenje nepremičnin

Nadomestilo o uporabi stavbnih zemljišč in množično vrednotenje nepremičnin.

V mesecu oktobru ste vsa gospodinjstva v Občini Sv. Andraž v Slov. goricah, prejela obvestilo o prijavi sprememb

za obračun Nadomestila o uporabi stavbnih zemljišč - NUSZ. Zakon lastnikom nepremičnin namreč nalaga, da vsako spremembo na nepremičnini sporočijo Geodetski upravi RS - GURS. Namen obvestila je uskladitev dejanskega stanja na terenu, evidence NUSZ in evidence REN (Register nepremičnin-kataster stavb), ki jo vodi Geodetska uprava RS in je tudi uradna evidenca po kateri mora Občina zakonsko povzemati podatke za obračun NUSZ. Nekateri zavezanci ste poleg obvestila prejeli tudi informativni izračun, s katerim smo vas pozvali, da zaradi večje razlike med REN in NUSZ uredite podatke na Geodetski upravi RS, še pred izdajo odločb za leto 2020.

Naj spomnimo: Nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča se plačuje za zazidana in nezazidana stavbna zemljišča. Nadomestilo za uporabo zazidanega stavbnega zemljišča se plačuje od stanovanjske oz. poslovne površine stavbe. Stanovanjska površina je čista tlorisna površina sob, predsobe, hodnikov v stanovanju, kuhinje, kopalnice, shrambe in drugih zaprtih prostorov stanovanja ter čista tlorisna površina garaže za avtomobile. Nezazidana stavbna zemljišča pa predstavljajo gradbene parcele, na katerih je v skladu s predpisi možna gradnja in so ustrezno komunalno opremljene.

Podatki o nepremičnini so vedno javno dostopni na spletni strani <http://prostor3.gov.si>, kjer lahko do njih dostopate brez kakršnegakoli potrdila ali gesla.

Množično vrednotenje nepremičnin.

Prav tako je v mesecu oktobru bila Javna razgrnitev – množično vrednotenje nepremičnin, kjer ste zainteresirani lahko podali pripombe in mnenja k predlogu modelov vrednotenja. Postopek javne razgrnitve je trajal do konca meseca oktobra, pripombe pa smo na Občini in na Geodetski upravi RS zbirali še do sredine meseca novembra.

Na portalu množičnega vrednotenja nepremičnin, lahko še vedno dostopate do podatkov o vrednosti vaših nepremičnin (hiše, stanovanja, zemljišč ipd.). V aprilu 2020 lahko zavezanci/lastniki nepremičnin pričakujete informativni izračun vrednosti nepremičnin, ki pa se lahko razlikuje glede na trenutne podatke.

Občinska uprava

Drugi defibrilator

V petek 22.11.2019 ob 16:30 uri, smo otvorili nov avtomatski zunanji defibrilator. Gre za drug defibrilator v občini, nov defibrilator pa je nameščen pri hladilnici sadja Mojce in Marjana Druzoviča v Novincih 44.

Otvoritev defibrilatorja

Najnovejši defibrilator je Občina Sveti Andraž v Slovenskih goricah, s sodelovanjem Prostovoljnega gasilskega društva Vitomarci, pridobila ob pomoči donatorjev. Največji donator je bilo podjetje Tokić, ki je doniralo 1400,00 eurov sredstev. Donacijo sta prevzela županja Darja Vudler in podžupan ter predsednik PGD Vitomarci Tomaž Toš na gala dogodku v Zagrebu, ki sta se ga udeležila skupaj s prijateljsko Občino in gasilskim društvom iz Vinice, ki so prav tako prejeli donacijo v enaki višini. K nakupu so pripomogli tudi donatorji Čisto mesto Ptuj, Elektro Maribor, Eurocon in Lea Sp. Podravje.

Prikaz uporabe defibrilatorja

Vitomarški gasilci so se kljub temu, da bi jim sredstva koristila tudi za nabavo novih gasilskih oblačil, odločili za nakup defibrilatorja, ki lahko marsikomu reši življenje. Cilj je, da bi v prihodnjih letih nabavili še kak nov defibrilator, za kar so se zbirala sredstva tudi na prireditvi Vino v Čaši pri Andraši, kjer se je nabralo slabih 500,00 eur. Cena takšnega novega defibrilatorja z ogrevano omarico znaša nekaj manj kot 1.800,00 EUR.

Občinska uprava

Kmetija Forštnerič in Sapientia

EKOLOŠKA KMETIJA FORŠTNERIČ IN DRUŠTVO SAPIENTIA PREPOZNANI DOMA IN V TUJINI.

Na spletni strani društva je zapisan rek Dr. Rudolfa Steinerja, ob katerem se lahko zamislimo. »Naša prihodnost je odvisna od tega, koliko bomo zemljo spoznali kot organizem in človeka kot posameznika.«

Društvo je nastalo iz veselja in tudi njegov cilj je veselje. In to tisto veselje, ki spremlja zadovoljstvo človeka, ki živi v skladu z naravo, jo razume, neguje in varuje. Uspehi društva temeljijo na kreativnosti in spodbujanju znanja, na lastnem razmišljanju in svobodnem izražanju ter medsebojni pomoči vseh sodelujočih.

Izdelke ekološke kmetije najdete na domala vseh sejmih v Sloveniji, prisotni so tudi v večjih nakupovalnih središčih, seveda pa se z veseljem udeležijo tudi lokalnih prireditev, kjer predstavljajo svoje izdelke in z veseljem delijo uporabno znanje.

Izdelki so naravni in ročno izdelani pod strokovnim vodstvom Vesne Forštnerič Lesjak, mag.farm. z dodatno specializacijo iz antropozofsko-goetheanističnega nar-

avoslovja in antropozofske medicine v Švici, Nemčiji in Avstriji.

Županja obiskala stojnico v Celju

Sedež društva je v Hvaletincih, kjer se skozi vso leto odvija veliko predavanj, praktičnih delavnic, seminarjev in podobno. Spremljajte jih na <https://www.nid-sapientia.com/>.

Občinska uprava

Skrb za starejše občane v 2019

Županja Darja Vudler je skupaj z Društvom upokojencev Sveti Andraž tudi letos obiskala starejše občane, stare 90 let in več in jih tudi obdarila z majhno pozornostjo.

Najstarejši občan, gospod Zorko Janez, je v mesecu novembru dopolnil 94 let.

Ker se na občini zavedamo, da je starejšim potrebno pomagati pri urejanju predvsem birokratskih zadev, naj opomnimo da na občini še vedno deluje Pisarna društva upokojencev, ki je bila ustanovljena v letu 2015 in jo člani društva, pa tudi nečlani s pridom uporabljajo. Na ta način občina podpira tudi projekt Starejši za starejše. Društvu upokojencev Sveti Andraž pa omogoča brezplačen najem kletnega prostora v Večnamenski dvorani Vitomarci.

Občina se vse leto povezuje tudi s Centrom za Socialno delo Spodnje Podravje v obliki skupnih sestankov, telefonskih razgovorov in ima od letos tudi predstavnico v Svetu lokalnih skupnosti Centra za socialno delo Spodnje Podravje. Center za socialno delo Spodnje Podravje je tudi pravi naslov za reševanje določenih stisk občanov, ki se jih na občini zavedamo. Prvi korak pa je potreben vedno s strani občanov samih.

Občinska uprava

Komunalne čistilne naprave

V LETU 2019 SOFINANCIRALI TRI MALE KOMUNALNE ČISTILNE NAPRAVE.

Občina Sv. Andraž v Slovenskih goricah je v letošnjem letu namenila 2.845,38 eurov za sofinanciranje malih čistilnih naprav. Sofinancirane so bile tri male čistilne naprave. Razpis za sofinanciranje malih čistilnih naprav bo objavljen tudi v letu 2020.

Občinska uprava

Kapela v Hvaletincih

OBNOVA VAŠKE KAPELE V HVALETINCIH.

Kapela v Hvaletincih je ena najstarejših kapel v naši občini. Posvečena je Mariji sedmih žalosti. Po obnovi in blagoslovu oktobra 2006, smo se letos spomladi vaščani ponovno lotili njene obnove.

Obnova kapele

Pomožna in pripravljala dela smo opravili sami, za slikopleskarska dela pa je poskrbel naš vaščan Franc Ilešič, za kar se mu najlepše zahvaljujemo. Hvala tudi Branku Kocuvan, ki je opravil vsa potrebna zidarska dela in Branku Lorenčiču za zapis napisa na kapeli.

Na dan pred prižigom prve svečke na adventnem venčku je zasijala v soju lučk, ki krasijo njeno podobo. Vsem nam pa daje prečudovit pogled in je v ponos naši vasi.

**Milan Mlakar,
vaški odbor Hvaletinci**

Andraž 365

Zvesti spremljevalci našega Facebook profila Občine Sv. Andraž v Slov. goricah ste že v začetku leta ugotovili, da je Občina pričela z inovativnim projektom, s katerim pokažemo lepote svoje občine, njenih prebivalcev in zanimivosti.

S 1. januarjem 2019 je bila objavljena prva fotografija na-

Na facebooku vsak dan ena fotografija

šega območja. Projekt Andraž 365 se je med prebivalci, izseljenci, zdomci in simpatizerji odlično prijel, saj smo

Projekt 365 se zaključuje

prejeli kar nekaj fotografij za objavo. Fotografije so bile objavljene naključno, vendar primerne letnemu času in prikazujejo zanimivosti, značilnosti, pomembne osebe, dogodke, aktivnosti območja ter njene lepote.

Žal pa se projekt Andraž 365 konec leta izteče in bo zadnja fotografija objavljena 31. decembra 2019. Kljub temu pa lahko še vedno pošljete kakšno fotografijo, ki vam je uspela in na katero ste ponosni, prikazuje pa ljudi, dogodke, znamenitosti ali lepote območja Občine Sv. Andraž v Slov. goricah, jih bomo objavili ob kakšni drugi priložnosti.

Občinska uprava

Aktivnosti vaškega odbora Vitomarci

Ustanovitev vaških odborov se je pokazala kot dober predlog in »pomoč«, tako občinskemu svetu kot vaščanom posamezne vasi.

Kar se tiče dela VO Vitomarci, lahko rečem, da smo v teh treh letih od imenovanja izvedli kar nekaj vaških akcij, ki so se pokazale kot dobri – uporabni predlogi za vaščane vasi Vitomarci.

4-članski vaški odbor (Čuček Franc, Fekonja Alojz, Toš Davorin (pred kratkim ga je zamenjal Čeh Edi) in Rebrec Milan so že v začetku pripravili pomemben srednjeročni program dela (v okviru finančnih in ostalih možnosti), ki obsega cilje iz dveh področij, in sicer za oživitve medsebojnega druženja vaščanov ter ostale tehnično-organizacijske ukrepe, ki služijo večini vaščanov vasi Vitomarci.

Da bi dobro analizirali in realno ocenili »problematiko« vasi Vitomarci, smo kot vaški odbor opravili temeljiti obhod in ogled celotne vasi Vitomarci (sp. Vitomarci, Dobrava, pürga in Črna gora) ter ugotovitve »prelili« na papir in jih podkrepili s slikami, ki dokazujejo realno stanje – realne razmere in realne probleme vseh štirih delov vasi Vitomarci.

Tradicionalno martinovanje

Ta zapis, ugotovitev je bil predan tudi županji in občinskemu svetu v vednost.

Že takoj na začetku delovanja smo izvedli dve pomembni

druženji v vasi in sicer:
zimsko kartanje za prvaka Vitomarce in
martinovanje (za vaščane vasi Vitomarci).

Obe prireditvi sta se lepo »prijeli« in poslali tradicionalni.

Krst mošta

Nadalje se VO Vitomarci vključuje v vse aktivnosti ob kakršnikoli prireditvah delov vasi (odpiranje odsekov asfalta cest, razširitev novega vodovodnega omrežja, krastitev vasi ob božičnih praznikih...).

VO Vitomarci pa se je lotil tudi nekoliko »večjih« projektov in sicer:

izdelava in postavitve klopi (masivne izvedbe) v vseh predelih bodočih sprehajalnih poti (postavljenih je bilo 10 klopi),
izdelava in postavitve košev za smeti (postavljeno je bilo 11 trajnih košev za smeti masivne izvedbe).

Postavitev klopi

V omenjena projekta je bilo vloženih precej finančnih sredstev (material delno financirala tudi občina iz naslova VO), bilo pa je vložena veliko brezplačnega dela, aktivnosti in prizadevnosti štirih članov VO Vitomarci.

Glede na podane želje vaščanov in novo analizirane potrebe bomo tudi v prihodnjem letu namestili še cca 4-5 kompletov (tako klopi kot košev) in tako zaključili tozadavne aktivnosti.

Kot VO se ne slepimo, da smo ustanovili nekaj velikega, saj za obstoječimi sredstvi niti tega ne moremo. Imamo pa dobro voljo in željo, da smo pomemben povezovalni člen vaščanov Vitomarci, saj druženje in povezovanje

bogati naš vsakdan, naše življenje in bivanje v tem delu Slovenskih goric.

Postavitev košev

Zato vas vse vaščane vasi Vitomarci vljudno vabimo, da se nam pridružite na skupnih dogodkih, saj vsak posameznik lahko doprinese za širši skupni dobro.

Pred nedavnim smo vam poslali tudi anketo, s katero želimo pridobiti vaša mnenja o nadaljnjem delu, aktivnostih in ne nazadnje, da nas opomnite, če smo karkoli spregledali.

Prosimo vas, da nam izpolnjene ankete vrnete, da jih lahko analiziramo in urgiramo skladno z vašimi pričakovanji.

Produkti dela lepšajo okolico

Ob prihajajočih praznikih vam kot VO Vitomarci želimo blagoslovljene Božične praznike, prihodnje novo leto 2020 pa naj vam bo naklonjeno z zdravjem in s srečo.

**Milan Rebrec,
vaški odbor Vitomarci**

Osrednja proslava ob 21. prazniku

Ob enaindvajsetem prazniku občine Sveti Andraž v Slovenskih goricah smo v telovadnici Podružnične osnovne šole Vitomarci pripravili osrednjo slovesnost s podelitvijo priznanj.

Županja občine Sveti Andraž v Slovenskih goricah Darja Vudler je v svojem nagovoru strnila poročilo o izvedenih

projektih v preteklem obdobju in načrtih za v prihodnje. S predsednico Odbora za negospodarstvo Vido Štuhec Kuri je podelila najvišja Občinska priznanja. Grb občine Sveti Andraž v Slovenskih goricah je prejelo Prostovoljno gasilsko društvo Vitomarci.

Uspešnim dijakom in študentom sta pohvale in nagrade podelila županja in podžupan

GRB - PGD VITOMARCI

Prostovoljno gasilsko društvo Vitomarci je bilo ustanovljeno spomladi leta 1939 na pobudo tečajnikov sadjarjev in vinogradnikov zaradi potrebe po požarni varnosti. Leta 1943 ji je nemška oblast dala opremo za delovanje.

V času okupacije je bila "straža" številna, saj njenim članom ni bilo potrebno služiti vojske. Gasilska oprema je "vandrala" po vasi od enega do drugega gospodarja. Po vojni se je pričelo iskanje prostora za izgradnjo gasilskega doma in Okrajni ljudski odbor je 24.10.1952 izdal gradbeno dovoljenje za gradnjo gasilskega doma na današnji lokaciji. Gradnja je potekala v letu 1953, leta 1959 pa so dogradili še 13 metrski stolp.

Prvi avto so kupili od mariborske vojašnice leta 1971, drugega gasilskega društva Cerkvenjak, leta 1979 so od Zdravstvene postaje Ptuj kupili še kombi ter prikolico in leta 1981 še 500 litrsko motorko Rosenbauer in dve 300 litrski motorki Tomos. Leta 1975 so gasilski dom razširili z večnamensko dvorano. Leta 2000 je društvo postalo bogatejše za novo kombinirano gasilsko vozilo Iveco z visokim tlakom. Leta 2004 so kupili še 15 let staro 6600 litrsko gasilsko avtociстерno od PGD Polenshak.

V zadnjih letih se je društvo pomladilo in pridobilo številne nove člane, kjer starejša generacija s svojimi izkušnjami in mlajša s svojo zagnanostjo odlično sodelujejo. Nabavilo se je veliko gasilske opreme in se posvečalo izobraževanju članov. V občini od letošnjega leta v sklopu gasilskega društva deluje tudi 10 prvih posredovalcev, ki so usposobljeni za nudenje prve pomoči in delo z defibrilatorjem. Gasilsko društvo je prejšnji teden namestilo zraven obstoječega defibrilatorja pri Gasilskem domu, še en nov defibrilator v Novincih.

Glavni projekt zadnjih treh let je bil nakup nove avtociстерne, zaradi česar so se člani društva izjemno povezali, se angažirali na vseh področjih svojega delovanja ter tudi sami zbrali zavirljivo višino sredstev. Ob pomoči občine in donatorjev imajo tako danes v svoji garaži parkirano najmodernejšo gasilsko avtociстерno.

Gasilci PGD Vitomarci so v času svojega delovanja opravili izjemna dela in rešili marsikatero življenje. Hrati pa na nivoju občine pomagajo sanirati stanja po vedno večjih neurjih in skrbijo za varnost na domala vseh občinskih in društvenih dogodkih. Zaradi vseh vrhunskih dosežkov, ki so pomembni za ugled in razvoj Občine Sveti Andraž ter za izredno požrtvovalnost, hrabrost in človekoljubje, se Prostovoljnemu gasilskemu društvu Vitomarci ob 80. obletnici delovanja podeli GRB Občine za pomemben prispevek k razvoju gasilstva in dolgoletno uspešno sodelovanje z občino.

PLAKETA OBČINE – SLAVICA ČEH

Slavica Čeh je svojo pot v ljubitejski kulturi v domaci občini začela leta 1974, ko se je še kot osnovnošolka pridružila Tamburaškemu orkestru pod vodstvom takratne učiteljice in dirigentke, naše danes častne občanke ge. Vide Toš. Leta 1976 je začela prepevati tudi v Mešanem pevskem zboru. Od takrat pa vse do danes je ostala zvesta članica Kulturno umetniškega društva Vitomarci. Bila je članica vseh pevskih zborov v zadnjih desetletjih, kjer prepeva prvi ženski glas – sopran.

V društvu ostaja in deluje prostovoljno. Je zanesljiva, vztrajna, odgovorna, ter odkritega mnenja, kar je za delovanje in obstoj društva zelo pomembno.

S svojim delom nesebično prispeva h kulturnemu razvoju kulture v domačem kraju in z nastopi na domala vseh občinskih prireditvah prispeva tudi k razvoju in prepoznavnosti svoje občine. Tudi njen mož Tone je bil dolgoletni član Mešanega pevskega zbora. Skupaj sta bila vzor svojim otrokom in jih vzgajala v naklonjenosti do kulturno – prosvetnega delovanja in tako so se vsi priključili kulturnemu društvu in mu namenjali svoj prosti čas.

Slavica Čeh je v dolgoletnem več kot 45 letnem aktivnem delovanju na področju ljubitejske kulture pomembno prispevala k ohranjanju in razvoju kulture dejavnosti v občini in s tem prispeva tudi k ugledu občine Občine Sv. Andraž v Slovenskih goricah, zato se ji podeli plaketa za dolgoletno udeleževanje na kulturnem področju.

PLAKETA OBČINE - KOČMUT TATJANA S.P. – BAR ROLA

Od občinske stavbe po cesti v nasprotni strani cerkve sv. Andreja, na levi strani stoji bar Rola. Gostinska dejavnost seže v konec 18. stoletja. Z njo je začel potujoči lončar Litvanec Marko Rola, ki se je v Vitomarce leta 1780 preselil iz Vilne, glavnega mesta Litve. Zraven kmetije in lončarije je imel tudi gostilno, kjer so se popotniki radi ustavljali. Zanimivost je, da je v baru Rola večkrat prenočil tudi Ivan Cankar, ko je s kočijo potoval iz Ptuja na poti do prijatelja dr. Krajgerja v Sv. Trojici. Gostinstvo je z manjšimi prekinitvami prehajalo iz roda v rod.

Danes ohranja tradicijo in skrbi za to, da bar pod njenim okriljem deluje že 20 leto, Tatjana Kočmut, ki je gostinski lokal prevzela od svoje mame Lidije in ni naključje, da so prav na 20 obletnico tudi na novo prenovili lokal.

Pri Rolovih organizirajo različne dogodke v sklopu svoje dejavnosti. Bar Rola tako skrbi za družabno dogajanje v kraju, večkrat svoje prostore odstopi tudi za društvene sestanke in prireditve v organizaciji društev. Sicer je Tatjana Kočmut tudi aktivna članica Prostovoljnega gasilskega

gasilskega društva Vitomarci ter Turističnega društva Vitomarci.

Zaradi dolge tradicije delovanja in ohranjanja pomembne zgodovine kraja, kar bistveno pripomore tudi k ugledu Občine Sv. Andraž v Slovenskih goricah in za nadaljnjo vzpodbudo pri svojem delu se Kocmut Tatjani s.p., Bar Rola podeli plaketa ob 20 obletnici uspešnega delovanja ter za prispevek k razvoju gostinstva in turizma v naši občini.

Prejemniki najvišjih občinskih priznanj

PRIZNANJE ŽUPANJE – ŽENSKA IN MOŠKA VLEKA VRVI TD VITOMARCI

Na pobudo županje ge. Darje Vudler in podžupana občine Trnovska vas g. Fekonja sta Turistična društva v sodelovanju z občinama Sv. Andraž in Trnovska vas v letu 2017 pričeli organizirati vleko vrvi čez Pesnico – za prekmški pokal, kjer se vsako leto pomerijo najmočnejše ženske in moške ekipe z obeh strani meje.

Vsako leto organizacijo prevzame Turistično društvo iz druge občine. Na srečo naše domače občine so bili sreča, moč in znanje vsa leta na strani ekip iz naše strani in tako so v letošnjem letu ženska in moška ekipa še tretjič osvojili zmago, ter si prisvojili prehodna pokala v trajno last. Pri prireditvi vleke vrvi ne gre zgolj za tekmovalnost in zmago, temveč za prireditev, ki jo obišče zavirljivo število občanov iz ene in druge strani in ki hkrati pomeni ohranjanje dobrih med sosedskih odnosov med sosednjima občina.

Zaradi omenjenih dosežkov se ženski in moški ekipi vleke vrvi Turističnega društva Vitomarci podeli priznanje županje za izjemen športni dosežek in doprinos na področju turizma.

PRIZNANJE ŽUPANJE – GREGA HEBAR

Grega Hebar žogo brca odkar pomni. V svoji karieri je igral v različnih ligah tako velikega kot malega nogometa in futsala. Kot mladinec je igral v Nogometnem klubu Cerkevjak in se nato pridružil članski ekipi. Poleg velikega nogometa je igral tudi v 1. in 2. slovenski futsal ligi za ekipo FC Ptuj, kasneje pa je tri sezone preživel v tretji futsal ligi. Trenutno igra za ekipo Športnega društva Bukovci v ptujski superligi ter v Ligi ENA za ekipo KMN Teksas bar Videm.

V letošnjem letu je bil Grega izbran med 14 reprezentantov in tako dobil priložnost, da zaigra za slovensko

malonogometno reprezentanco na svetovnem malonogometnem prvenstvu Socca World Cup 2019 na Kreti.

Slovenija se je s srčno igro uvrstila v osmino finala in iz tekmovanja izločila Romunijo, zadetek je v drugem polčasu v 23. minuti dosegel prav Grega Hebar in s tem poslal svojo ekipo v osmino finala.

Žal se je morala letos slovenska reprezentanca od tekmovanja posloviti v osmini finala, kljub temu pa Slovenci ostajajo med 16 najboljšimi malonogometnimi reprezentancami na svetu, za kar je zaslužen tudi Grega Hebar. Zaradi omenjenih dosežkov se Gregorju Hebarju podeli priznanje županje za izjemne športne dosežke.

Prejemniki županjinih priznanj

Na prireditvi je uvodoma zaigral Tamburaški orkester KUD Vitomarci, sklenili pa so jo mladi harmonikarji pod vodstvom g. Siniše Čeha. Nastopili so še: učenke, plesne pripravnice tretjega baletnega oddelka glasbene šole Lenart pod mentorstvom ge. Tjaše Stergulec Repac, Kulturno umetniško društvo Vitomarci pod vodstvom ge. Valerije Iličič in ge. Andreje Černel, Otroški pevski zbor pod vodstvom ge. Anite Grajfoner ter učenci in učenke Podružnične OŠ Vitomarci. Program sta povezovala Taja Pučko in Domen Kokol.

Občinska uprava

Prizig prazničnih lučk

V času veselega decembra, si vsi radi okrasimo dom in okolico. Letos smo po vzoru večjih mest tudi v naši občini organizirali prizig lučk v centru Vitomarcev.

Slovenski Las Vegas je prizgal lučke 1. decembra nekaj po 18. uri. Domovi ob samem centru tega dogajanja so vsako leto izjemno bogato okrašeni, zato ni bilo veliko dela, da smo zadevo izpopolnili. Skupaj z občino, vaškim odborom Vitomarci, Turističnim društvom Vitomarci in prebivalci okoliških domov, smo praznične lučke navesili nad cesto, okrasili Hrgovo domačijo in skupaj prizgali lučke.

Zahvaljujemo se vsem, ki ste sodelovali v tem projektu. Tako Borisu Kokol, ki nam je pomagal v višine, kot Čuček Frančeku, ki je vodil okraševanje, vsem sosedom, ki so pomagali skupni okrasitvi kot tudi svojih domov. Posebna zahvala tudi županji, ki je idejo podprla ter občini, da

krije stroške javne okrasitve. Turistično društvo je nakupilo lučke, zahvala pa tudi vsem, ki ste se udeležili prižiga lučk in ki podpirate take vrste dogodkov in akcij.

Praznični Vitomarci

V načrtu za drugo leto je, da bomo krasili še več, zato bo vsaka pomoč in ideja dobrodošla.

Kristijan Majer

Prihod Božička

PRIHOD BOŽIČKA V OBČINO SVETI ANDRAŽ V SLOVENSkih GORICAH.

Božiček

17. 12. 2019 je v Večnamenski dvorani Vitomarci otroke obiskal Božiček. Otroci so si najprej ogledali predstavo »Božična zgodba za lahko noč«, ki jo je pripravilo Kulturno umetniško društvo Vitomarci. Božiček je za vse otroke, ki živijo v Občini Sveti Andraž v Slovenskih goricah in so stari od enega do sedem let, prinesel darilce.

Po prireditvi je sledilo fotografiranje z Božičkom pri Hrgovi hiški v organizaciji Turističnega društva Vitomarci.

Občinska uprava

Pesem na vasi

Kako lepo zveni ljudska pesem, so nam predstavile Ljudske pevke društva gospodinje Vitomarci, 24. novembra 2019, na srečanju ob 10. obletnici delovanja v Večnamenski dvorani v Vitomarcih. Jubilejne trenutke so delile s skupinami ljudskih pevk, pevcev in godcev iz širšega okolja. Najprej so se na odru predstavile domačinke

in gostiteljice Ljudske pevke društva gospodinje Vitomarci, nato so nastopile Pevke ljudskih pesmi DU Lenart, Pevke Ptujске upokojenke DPD Svoboda Ptuj, Vaški godci iz Andraža nad Polzelo, domača Pevska skupina DU Sveti Andraž, Ljudske pevke KUD dr. Anton Slodnjak Juršinci, Ljudski pevci Trta iz Zavrča, Pevke ljudskih pesmi Trstenke Podlehnik, Pevci DU Cerkevjenjak, Pevke ljudskih pesmi Urbančanke, Ljudske pevke Lukarice TED Lukari Dornava, Mešana pevska skupina DU Sveta Trojica in Ivica in Jelka DU Cerkevjenjak.

Naše ljudske pevke

Prireditve so organizirale v okviru občinskega praznika Občine Sv. Andraž, ki sta jo povezovala Petra Kostanjevec in Kristijan Majer. Vse sodelujoče pevske skupine so prejele aranžma in pisno zahvalo za svoje sodelovanje.

Za zaključek programa in prijetnega večera so vsi zbrani v dvorani družno zapeli pesem *Moje dekle je še mlado*.

Pevke se zahvaljujejo vsem, ki ste pomagali na kakršen koli način.

Elizabeta Kosec

Kuharski recept: **PRAZNIČNI MEDENJAKI**

1 kg moke
300 g medu
250 g margarine
250 g sladkorja v prahu
150 g jajc (3 jajca)
35 g vode
15 g sode bikarbone
4 g začimb za medenjake

Iz sestavin zgnetite testo. Razvaljajte ga na 4 mm debelo, izrežite kolačke poljubnih oblik in specite. Še tople pokrijte ali zložite v škatlo in zaprite, da se ne izsušijo. Ohlajene medenjake prelijte s čokolado ali premažite s sladkornim prelivom.

Leto 2019 v KUD Vitomarci

Za nami je še eno uspešno in aktivnosti ter kulturnih prireditev polno leto. V letu 2019 je v našem društvu delovalo petnajst sekcij, v okviru katerih je aktivnih okoli 160 članov, od tega več kot polovica otrok in mladostnikov. Izvedli smo niz kulturnih prireditev čez vse leto, še posebej intenzivne pa so naše prireditve v prvih in zadnjih štirih mesecih v letu. Skupno smo izvedli okoli dvesto kulturnih nastopov in prireditev.

Poleg redne dejavnosti društva, kot so predstave, proslave, delavnice, pravljичne urice itd., smo izvajali tudi projekt »Povej mi zgodbo«, kjer smo obeležili dvajset let od ustanovitve otroške gledališke skupine, ki je pod svojim okriljem na oder in čez njega popeljala več kot tristo otrok in mladostnikov, v tem času pa je bilo odigranih več deset gledaliških predstav za otroke, ki so jih igrali otroci. Otroška gledališka skupina je tudi po dvajsetih letih še vedno »živa«, generacije mladih v njej pa se nenehno menjavajo, a kar je pomembno, je vedno večja motivacija za sodelovanje in igranje v predstavah. Pravljični večer za otroke letošnjega 15. novembra je napolnil dvorano do zadnjega kotička in to osebno doživljam kot največjo možno potrditev, da delamo dobro, zato iskrena hvala občinstvu za tako močno podporo našemu delu in trudu na domačem odru. Pomembno »žlahtnost« prireditvi so dali tudi vsi tisti prvi igralci in člani Otroške gledališke skupine, ki so se v lepem številu odzvali povabilu, da ponovno nastopijo v odlomkih iz predstav, ki so jih sami na odru oživili pred dvajsetimi leti. Tako so se na odru srečali »tisti prvi igralci« in sedanji aktivni igralci ter združili svoje moči in prepletli zgodbe iz naših predstav ter povezali preteklost s sedanjostjo na igriv, humorno obarvan način. Lepšega »igralskega in osebnega praznika« na našem odru si ne bi mogla želeli, zato hvala vsem za dobro sodelovanje in kvalitetno igro, ki je našim najmlajšim popestrila večer in poživila njihovo domišljijo, da so o junakih iz prizorov govorili in sanjali še nekaj časa....

Tudi vse ostale sekcije so pridno delovale čez vse leto. Andreja Černel je z Otroško folklorno skupino popestrila večino kulturnih prireditev v občini in število članov tudi v tej sekciji narašča. Pridno je pod njenim okriljem delovala tudi pevka skupina Avis. Špela Pučko uspešno vodi Ženski pevski zbor, kateremu se je letos priključilo nekaj novih pevk; vse skupaj pa pridno redno vadijo, po navadi ob nedeljah popoldan. Mateja Predikaka Toš Tamburaški orkester spodbuja k rednim vajam ob četrtek zvečer, imeli pa so tudi lepo število nastopov čez vse leto. Jana Ilesič z mentoricami se je tudi letos potrudila z Pravljičnim kotičkom, v katerega smo letos povabili pravljicarke Aleksandro Papež, Liljano Klemenčič in Sonjo Karlo. Pravljični kotiček ponuja več zanimivih vsebin, zato ga redno obiskujejo otroci in starši, vedno pa tudi otroci iz vrtca in naše šole. Moja mama Ema Ilesič beleži porast bralcev v Knjižnici, kjer so najbolj redni bralci ravno naši najmlajši. Za leto 2020 v Knjižnici in Pravljičnih uricah načrtujemo nekaj novosti in popestritev, predvsem pa se bomo čez vse leto posvečali prebiranju klasičnih pravljic, ki otroke še vedno najbolj pritegnejo. Pravljične urice je letos popestrila Jožica Vršič s pravljico z jogo. Izvedli smo štiri pohode, Recitatorska sekcija pa tri večere poezije. Kot novost smo letos uvedli Bralni večer za odrasle in naša prva

gostja je bila domačinka, novinarka in kolumnistka Vida Toš ml., ki je navdušila zbrane na prireditvi Vida vidi z nekaj izbranimi kolumnami. Nadejamo se, da v letu 2020 predvsem na željo udeleženk izvedemo vsaj dva ali tri večere skupnega glasnega branja za odrasle.

Odrasla gledališka skupina je v režiji neumornega Milana Černela na oder postavila novo predstavo že januarja in z njo gostovala po Sloveniji. Gledališka skupina Kalimero je najbolj aktivna ravno ob koncu leta, ko pripravljamo igrice ob Sv. Miklavžu in obdarovanju Božička. Mladinska gledališka skupina sicer letos ni pripravila nobene nove predstave, smo pa zato nekajkrat odigrali Urško in Povodnega moža ter popestrili dogodke z mladostno energijo, glasbo in plesom. Vse leto smo se tudi srečevali z mladimi na Bralnih uricah in prebirali poezijo ter prozo. Aktivni smo bili tudi v Muzejski šoli, kjer »poučujemo« vse generacije lepega vedenja, pismenost, zgodovino kraja in računstvo, slednje je še posebej zahteven predmet, pri katerem navdušuje še posebej strog učitelj, ki privablja obiskovalce od blizu in daleč. Praznične kreativne delavnice smo izvajali čez vse leto ob praznikih, najbolj pa je pritegnila delavnica s pohodom ob spremstvu gasilcev ob Noči čarovnic. Na delavnicah sodelujemo tudi z društvom gospodinj, njihove vrle članice pa skoraj vedno poskrbijo za posladek in našo malico.

Obeležili smo tudi dvestoto obletnico smrti Valentina Vodnika, pisatelja, pesnika, duhovnika, urednika itd. s kulturnimi prireditvami, ki smo jih poimenovali Dramilo, po njegovi pesmi, ki imajo globok in velik pomen za naš slovenski narod. Obiskali smo tudi naše rojake iz Nemčije in jim s kulturnim programom ter osebno čestitali ob njihovi štirideseti obletnici delovanja z željo, da ostanemo povezani kot doslej. Še zlasti pa hvala za dobro sodelovanje gospe Rozini Lovrenčič.

Letošnje leto je bilo uspešno tudi iz vidika mednarodnega sodelovanja in sicer smo se poleg že omenjenega sodelovanja z društvom Slovenski zvon Krefeld, letos prvič povezali z Beletrino ter izvedli Večer poezije v muzeju v sklopu festivala Poezija in vino. Pri nas sta svojo poezijo prebirala pesnika iz Egipta in Litve. Povezali smo se tudi z mlado raziskovalko Nino Rokkum iz Norveške, ki je pri nas izvajala del svoje mednarodne raziskave na osnovi pogovora z otroci s pomočjo risbe. Nastopili smo tudi na Kongresu socialnega dela z mednarodno udeležbo v Moravskih Toplicah.

Letos smo se še bolj povezovali s sosednjimi društvi, pri nas je tako nastopil Otroški pevski zbor Nasmeh iz KD Trnovska vas, pa bralci poezije iz Sv. Jurija ob Ščavnici ter iz Cerkvenjaka. Hvala domači Občini, vrtcu, šoli, župnijskemu upravitelju in vsem domačim društvom za res dobro sodelovanje, še zlasti pa Društvu gospodinj Vitomarci in PGD Vitomarci. Sodelovali smo tudi s Centrom za socialno delo Spodnje Podravje ter pripravili dramatisiran prizor iz knjige Ženska, ki se je zaletela v vrata ter z njim ob mednarodnih dnevih boja proti nasilju nad ženskami nastopili v Kidričevem in Lendavi.

V tem letu sta dva naša člana prejela priznanja za svoj dolgoletni trud in neprecenljivo delo v društvu, s tem pa tudi pomemben prispevek za ugled občine. Slavica Čeh je prejela plaketo naše občine za petinštiridesetletno kul-

turno delovanje, predvsem pa za prepevanje v pevskem zboru. Milan Černel, ljubiteljski igravec in režiser, tamburaš, recitator, je prejel priznanje Sklada za ljubiteljske kulturne dejavnosti Območne izpostave Ptuj za svoje dolgoletno delo na področju ljubiteljskega kulturnega ustvarjanja, režije in mentorskega dela. Ponosni smo in obema čestitamo!

Delovali smo tudi dobrodelno in na vseh prireditvah to jesen skupaj zbrali 858,55 eur sredstev za pomoč bolnim otrokom in družinam v stiski.

V letu 2020 pripravljamo vrsto prireditev, od katerih so nekatera že postala tradicionalna, pa tudi nekaj novosti bo. In, se nadejamo druženja ob kulturnih užitkih skupaj z vami, naše zvesto občinstvo, ki smo vam hvaležni za res lep obisk na naših prireditvah in spodbudne aplavze.

*Naj bodo mirni zadnji dnevi iztekajočega se leta,
naj bo v srcu vašem iskrivost poeta,
Novo leto naj Vam sreče obeta,
zima ta pa naj bo v beli sneg odeta.*

*Naj bo to vaš čas za ljubljene
in naj bo veselja za srečno zaljubljenega.
Naj bo to čas za drobne radosti,
naj duša začuti nekaj svetosti.
Naj bo to čas srčne miline,
dnevi pa naj bodo polni svežine;
naj bo srce v up odeto,
nobnemu otroku pa naj veselje ne bo vzeto.*

V letu, ki je pred nami, vam v imenu Kulturno umetniškega društva Vitomarci in v svojem imenu zaželim veliko dobrega – zdravja, bližine z najdražjimi, povezanosti, modrih odločitev, osebnega zadovoljstva in ljubezni. SREČNO 2010 !

Valerija Ilešič Toš,
predsednica

Aktivnosti v PGD Vitomarci

Člani prostovoljnega gasilskega društva Vitomarci smo v jesenskih mesecih spet stopili v šolske klopi. Tako sta se dva naša člana udeležila tečaja za gašenje notranjih požarov – modul A. Prav tako sta še dva člana pridobila specialnost nošenja dihalnega aparata. V mesecu januarju osem naših članov začelja s tečajem za operativnega gasilca, ki obsega kar 149 ur. Predvidoma meseca februarja pa gasilska zveza Trnovska vas-Vitomarci organizira tečaj za gasilca pripravnika.

V sklopu občinskega praznika, smo konec novembra uspeli namestiti nov defibrilator, ki je nameščen na hladilnici za sadje družine Druzovič v Novincih. Defibrilator smo namestili v sklopu akcije prvi posredovalci, katerega tečaj je dvanajst naših članov opravilo v začetku leta.

V letošnjem letu (do 10.12.2019) smo gasilci PGD Vitomarci imeli 13 intervencij. Desetkrat smo posredovali v naši občini, trikrat pa smo pomagali v sosednji Trnovski vasi. Od tega je bilo sedem požarov in pet primerov druge pomoči.

Veliko aktivni gasilci

V letu, ki prihaja vam člani PGD Vitomarci želimo, da se vam uresničijo vse, še najbolj skrite želje!

Z gasilskim pozdravom: NA POMOČ!

Tomaž Toš,
predednik

Gopodinjje v Varaždinu

V soboto 7. decembra 2019 ob 9. uri zjutraj smo se zadnjič v tem letu članice Društva gospodinj popeljale na praznični Varaždin.

Najprej smo se popeljale proti mejnemu prehodu Zavrč. Ustavile smo se na Hrvaškem, v vasi Klenovnik pri Grešni pilnici »Grešni žagi ali kleti«. To je na posestvu Izidorja Gladovića, navdušenega zbiratelja starin. Prejel je zlato listino »Sončnico podeželskega turizma Hrvaške« za leto 2014, je tudi nosilec blagovne znamke »okusi« hrvaške tradicionalne kuhinje. Ogledale smo si leseno hišo z eksponati. Nato pa je sledil prikaz izdelave štrukljev. Sledilo je kosilo, za sladico pa so nam postregli z njihovimi štruklji in njihovim naravnim sokom iz kupine - vrste robidnic.

Pot smo nadaljevale do enega od najbolj urejenih hrvaških mest, Varaždina. V spremstvu lokalnega vodnika smo si najprej ogledale pokopališče, ki velja za eno najlepših, sledil je ogled slikovitih ulic mesta, ki so v adventnem času še posebej očarljive, saj jih krasijo številne lučke. Prosti čas pa smo še izkoristile za obisk prazničnih stojnic. V večernih urah je sledil povratek proti domu.

Elizabeta Kosec

Kuharski recept: **MARMELADNE REZINE**

*½ kg moke - ostre
25 dkg margarine
2 dcl kisle smetane
1 pecilni*

Vse sestavine zamesi, testo razdeli na 6 enakih delov, vsak del posebej razvaljaj v pravokotnik, ga namaži z marmelado, po dolgem ga zavij v svaljek in speči zlatorumeno. Mlačni svaljek nareži na 2,5 cm dolge kose in povaljaj v mletem sladkorju.

Pomoč starejšim

Pri Društvu upokojencev ponovno aktivno deluje projekt pomoči »Starejši za starejše«. Zadnja tri leta je aktivnost skoraj čisto zastala. Iskalo se je ljudi, ki bi ta projekt vodili in računalniško spremljali.

Aprila letos pa je na upravnem odboru Društva upokojencev vodenje projekta sprejel Edi Kupčič, namestnica je Petra Breznik, oseba za vodenje evidenc pa Laura Kranjc. Vsi so prostovoljci, teh je po vaseh osem. To so: Anica Cigula za Vitomarški vrh, Alojz Fekonja za vas Vitomarci, Angela Foštnerič za Hvaletince, Marjana Rojko za Rjavce, Mirko Danko za Novince, Jožica Kretič za Slavšino, Marica Čuk za Drbetince in Tilika Šalamun za Malo Slavšino in Gibino.

Naloga vseh je obiskovati vse starejše ljudi, stare 69 let in več, vsaj enkrat na leto in ponuditi pomoč tistim, ki jo potrebujejo in iščejo. Letos smo to naredili. Tri krat smo obiskali ljudi, ki so bolni, manj pokretni, dementni, ostareli ali stari več kot 90 let. Takih je vsa leta okrog 40 do 42. Največ pomoči smo nudili pri iskanju socialne pomoči, varstvenega dodatka ali podaljšanju le tega, enkratne pomoči in pomoči plačevanja dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja ter urejanja starostnih pokojnin.

Iščemo način kako nuditi pomoč pri demenci, osamljenosti in kako fizično pomagati ostarelim ljudem na domu.

Vse to delamo ob strokovni pomoči Petre Breznik na naši Občini, svetovanjih Edija Kupčiča, ki pri nas najbolje pozna to problematiko in ljudi ter seveda Centra za socialno delo na Ptuju, ki odloča o vrsti pomoči ob pogojih vsakega posameznega prosilca. Nekaj ljudi je tudi samostojno iskalo pomoč na Centru na Ptuju.

Dela v prihodnje je veliko, saj nas je starih 69 let in več stalno več, več je demence in bolezni pred demenco, osamljenosti, samomorov, ljudi starih več kot 90 let in ljudi z prenizko pokojnino.

Spomladi smo izvedli anketo v kateri je razvidno sledeče:

1. Kandidatov za dom upokojencev je 31.
2. Sedaj je v domovih 6 upokojencev.
3. Dementnih je sedaj 9 ljudi.
4. Osebno asistenco rabi 12 ljudi.
5. Starejših od 90 let je 7 upokojencev.

Na sestanku prostovoljcev, na katerem je bil prisoten tudi podžupan Občine Tomaž Toš, smo dopolnili vlogo - prošnjo na našo Občino za razrešitev in pomoč naslednje:

1. Za brezplačen prevoz na avtobusu - za je bilo v anketi 132 od 146 ljudi.
2. Uvedba pomoči na domu - za je bilo 12 ljudi od 146.
3. Kosila na dom potrebuje šest ljudi.
4. 32 ljudi si želi rdeči gumb za klic v sili.
5. Želijo denarno pomoč zaradi prenizkih pokojnin - $\frac{3}{4}$ od 146 anketiranih.
6. Uvedbo šoferskih nujnih uslug (profelirji) si želi vsak drugi anketirani.

Dela več kot preveč za ne dovolj usposobljene prostovoljce. Ti sicer obiskujejo redne tečaje, ki jih organizira Zveza

društev upokojencev in domače društvo. A potrebe so strokovno preobširne.

Zato smo na omenjeni seji prostovoljcev sprejeli sklep, da se skliče širšo koordinacijo ter prične iskati rešitve.

Mnoge oblike pomoči so že možne, vendar veliko ljudi ne ve kako do njih priti, katere jim pripadajo in ali imajo pogoje zanje. Nekateri pri iskanju rešitev oz. pomoči tudi obupajo.

Do sedaj nam je naša Občina zelo pomagala. Pomoč je nudila tudi tako, da je dopustila Občinski tajnici, namestnici koordinatorja po poklicu socialne delavke, da sprejema, svetuje pa tudi napiše vlogo za ustrezno pomoč. Tudi ostali prostovoljci smo vam stalno pripravljeno nuditi pomoč. Obiščite in iščite nas.

Vendar nas čas prehitava, kot sem zapisal na začetku. Leta 2025-30 nas bo 36 % upokojencev v naši občini, starostna meja se podaljšuje, vse več je bolnih in dementnih in mladi so vse dneve v službah, gospodinj pa je vse manj. Vsa čast in velika zahvala tistim mladim, ki za starejše skrbite. Želimo da bi vaši otroci skrbeli tudi za vas.

Prostovoljci pa vam želimo lepe praznike - Božič in novo leto 2020. Več zdravja in manj težav.

Edi Kupčič, koordinator

Aktivni tudi v jeeni in pozimi

Člani Vinogradniško sadjarskega društva smo aktivni preko celega leta.

Od zadnje izdaje Novic je minilo že precej časa, zato vas obveščamo tudi o preteklih jesenskih dogodkih.

Sodelovanje z najmlajšimi

V društvu se zavedamo, kako pomembno je, da že otroci spoznavajo vrednote okolja v katerem odraščajo, saj bodo le tako znali ceniti domače in naravne pridelke, hkrati pa tudi dediščino svojih prednikov.

Zato člani društva vsako leto z otroci iz vrtca trgajo jabolka v sadovnjaku in berejo grozdje.

Trgatev je potekala 18. septembra v društvenem ampelografskem vrtu, trganje jabolk pa 25. septembra v sadovnjaku Šilec. Delo je potekalo v prijetnem vzdušju, navdušeni so bili vsi. V bodoče si želimo še več takšnih dogodkov.

Mladi berači: prihodnost kraja in društva

Trgatev potomke stare trte

Tradicionalna trgatev potomke Stare trte se je zgodila na trgu pred cerkvijo, v petek 4. 10. 2019. Vabljeni so bili vsi občani, člani in simpatizerji društva. Aktualni viničar, Alojz Fekonja, je opravil izjemno delo. Na trgače je čakalo več kot 150 lepih, zdravih grozdov z izmerjeno sladkorno stopnjo 78 Oe. Zbrane je nagovorila predsednica društva Mojca Druzovič. Pomen dela društva vinogradnikov in sadjarjev ter pridelave protokolarnega vina pa je poudarila tudi županja Darja Vudler, ki je skupaj z viničarji in predsednico društva pomagala pri trgatvi. Za popestritev dogodka je s svojo harmoniko poskrbel Jaka Čeh. Po opravljenem delu je sledil še družabni del v kulturni dvorani.

Zadovoljstvo po opravljeni trgatvi

Delavnica Pokušnja in analiza mladih vin

Na turistični kmetiji Pri kapeli je v sredo, 20. novembra 2019, potekala delavnica Pokušnja in kemična analiza mladih vin. Na analizo se je prineslo več kot 30 vzorcev.

V vinih so bili izmerjeni sladkor, kislina in žveplo. Določeni so bili tudi organoleptični parametri. Vsi vzorci so bili dobri in kvalitetni. Podana so bila navodila za nadaljnje ukrepe pri negi mladega vina. Strokovno mnenje, ki sta ga podala Andrej in Matej Rebernišek je, da lahko pričakujemo kakovosten vinski letnik.

Vino v čaši pri Andraši

Člani Vinogradniško sadjarskega društva in Turističnega društva Vitomarci so v petek, 29. novembra 2019, že petič organizirali izjemno in originalno prireditev Vino v čaši pri Andraši. Prireditev je potekala v Večnamenski dvorani v Vitomarcih. Šlo je za pokušnjo vzorcev mladih vin naših pridelovalcev in spoznavanje kulture pitja vina. Sodelovalo je 24 ponudnikov vin našega društva. Možno je bilo poskusiti 45 različnih vzorcev odličnih vin, med njimi tudi protokolarno Andrejevo vino. Domačo kulinariko so ponudili dijaki SŠGT Maribor. Za kulturni vložek sta poskrbela Nuša Čeh z violino in Jaka Čeh s harmoniko. Prisotne sta nagovorili tudi predsednica društva Mojca Druzovič in županja Darja Vudler.

Prireditve so se med drugimi udeležili gostje iz sosednje Hrvaške iz občine Donja Voča. Glasbeniki iz Donje Voče so vztrajali do konca prireditve in tako prijetno popestrili druženje.

Tradicionalno se je odvijala tudi dražba protokolarnega

Andrejevega vina iz grozdja naše potomke stare trte. Izkupiček dražbe, 490 evrov, bo namenjen nakupu že tretjega defibrilatorja v naši občini.

Večer se je zaključil ob 23. uri.

Prireditev je privabila veliko obiskovalcev, letos predvsem iz drugih krajev

Simbioza okusov

V času tiskanja Novic, v sredo 11. 12. 2019, je v Baru Cobra potekala delavnica pokušanja sort vin s ciljem pravilne izbire kozarca za različne tipe vin. Delavnico je vodil strokovnjak Božo Čeh. Več o tem pa v naslednji številki Novic.

Vabilo

Ob vseh aktivnosti pa leto še ni končano. V decembru nas čaka še en pomemben dogodek, tradicionalni Božično-novoletni pohod v organizaciji Vinogradniško sadjarskega društva.

Pohod bo v četrtek 26. decembra, na Štefanovo s startom ob 9.30 uri izpred Potomke Stare trte na trgu pred cerkvijo. Zbiranje bo 15 minut prej.

Tisti, ki bi vam bila pot od trga pred cerkvijo predolga, se lahko pohodnikom pridružite v Novincih pred hladilnico Mojce in Marjana Druzovič.

Letos nas bo pot vodila po Slavšini. O podrobnostih boste obveščeni z obvestili po pošti nekaj dni pred pohodom. Lepo vabljeni vsi občani, člani društva in simpatizerji, s seboj pripeljite tudi svoje prijatelje!

Ob zaključku Vam, v teh predprazničnih dneh, člani Vinogradniško sadjarskega društva želimo mirne, zadovoljne in doživete božične praznike v krogu tistih, ki jih imate radi.

V novem letu 2020 si lepe trenutke obogatite s dobro vinsko kapljico, spremljajo pa naj vas zdravje, veselje in osebna sreča.

Ivanka Čeh

Piknik in mlatci

Na lepo sončno nedeljo v mesecu avgustu smo se v društvu upokojencev Sv. Andraž - Vitomarci odločili, da v sklopu 40 letnice društva priredimo piknik in prikaz etno skupin »Mlatci in drugi« v izvedbi našega upokojenskega društva.

Prizorišče piknika

Najprej smo se udeležili svete maše v farni cerkvi Sv. Andraža ob 10. uri, ki je bila darovana v namen upokojencev. Po maši je sledil prikaz starih običajev in navad ter piknik pri župnijski dvorani za vse občane. Povabljeni so bili vsi občani in ostala domača društva ter predstavniki društev upokojencev iz sosednjih občin, ki so se prireditve z veseljem in v velikem številu udeležili.

Mlatenje žita

Želeli smo prikazati kako se je delalo nekoč, ko še ni bilo vseh teh strojev, kot jih poznamo danes in je delo tudi prej končano. Nekoč je potekalo vse počasneje, ljudje so se veliko bolj družili med seboj, si ob delu krajšali čas ob petju pesmi ter se veselili.

Skupaj smo prikazali preko 20 različnih prikazov kmečkih del, razstava pa je ponujala na ogled različne fotografije, ki so nastale že pred letom 1800.

Klepanje kos in srpov, mlatitev s cepci, grobo čiščenje zrna z redosom in na bintmlin, rezanje slame in mešanje s senom, kar je bilo nekoč pomembno za krmljenje živali, žrmljenje, luščenje in mletje koruze, odstranitev lupine na ajdi s stopo, pletenje kardebačov za tepežni dan itd. - vsa ta stara kmečka opravila smo prikazali.

Tudi ostala naša domača društva so nam prikazala različna opravila. Gospodinje so se predstavile s kvačkanjem, luščenjem bučnega semena, zapele so nam ljudske pesmi.

Žaganje

Vinogradniško - sadjarsko društvo nam je prikazalo kako so nekoč tolkli in stiskali jabolka, da je nastal jabolčnik. PGD Vitomarci je predstavilo staro črpalko Rozenbajer za gašenje požara, društvo mladih s spominki, društvo Sephia s svojimi zdravilnimi zeliščnimi izdelki.

Kulturno društvo nam je zaigralo odlomek iz Miklove Zale ter razne skeče, mladi kulturniki pa so nam oblečeni v starodobna oblačila zapeli ljudske pesmi in zraven zaplesali.

Z obiskom so nas počastili naša županja in svetniki, direktor CSD Ptuj, farni župnik, pater iz Sv. Trojice v Halozah in nekaj predsednikov iz sosednjih društev upokojencev. Po končanem prikazu starih kmečkih običajev je ga. Valerija Ilešič Toš, ki je povezovala program, vse prisotne povabila na zakusko in hladno pijačo, ki nam je prijala v vročem dnevu. Piknik smo nadaljevali v prijetnem druženju.

V mesecu septembru smo se s prikazom starih običajev »Mlatci in drugi« predstavili še našim najmlajšim v vrtcu in POŠ Vitomarci. Otroci so ob predstavitvi navdušeno spremljali naše delo in se na koncu še sami preizkusili v različnih opravilih.

Prikaz starih običajev vrtcu in osnovni šoli

Na koncu bi se rad zahvalil vsem članom društva upokojencev Sv. Andraž - Vitomarci, obiskovalcem, članom ostalih društev, povezovalki programa Valeriji Ilešič Toš, brez katerih prireditev ne bi tako uspela.

Mirko Danko, predsednik

Božiček za starejše

Bliža se praznični čas, prižgale so se lučke, dišalo bo po piškotih. Ob tem času si vsi želimo biti obdarjeni, ne glede na starost. Predvsem ne smemo pozabiti starejših, ki so se zaradi različnih okoliščin znašli sami, z minimalno pokojnino in bi bili prav tako veseli pozornosti. Tu gre za starejše ljudi, ki imajo najnižje pokojnine, živijo v pomanjkanju in jim za življenje ne ostane praktično nič.

Letošnji prazniki za najbolj ogrožene starejše drugačni

Naj dobi praznični december letos povsem drug pomen. Naj bodo prazniki polni povezanosti, topline, zadovoljstva, sreče ter vaših dobrih dejanj.

Poskušajmo tudi starejšim narisati nasmeh na obraz in poskrbeti za magičnost, ki jo prinašajo praznični dnevi.

Tako smo v Turističnem društvu Vitomarci organizirali akcijo Postani Božiček za starejše za en dan. Zbirali smo darila, katera bomo najbolj ogroženim starejšim razdelili za božični večer. Več o obdarovanju sledi v naslednji številki novic.

Kristijan Majer, predsednik

Zahvala

Spoštovane občanke in občani.

Gasilci PGD Vitomarci smo v letošnjem letu zaključili nakup nove avtocisterne AC 24/60, za katero smo garali dolga tri leta.

Konec avgusta smo v Vitomarcih organizirali veselico na kateri so prvi dan nastopili skupina Mejaši ter Okrogli muzikanti. Vrhunec dvodnevne rajanja pa je sledil v soboto, ki smo ga začeli s paradno gasilcev in slovesnostjo, nadaljevali pa z uradnim prevzemom avta, pogostitvijo, ter gasilsko veselico z ansambloma Poklon in Spev.

V našem društvu smo izjemno ponosni na novo pridobitev, ki že štiri mesece služi svojemu namenu in smo z njim opravili tudi že štiri intervencije.

Lahko rečemo, da je nakup avta plod dobrega sodelovanja gasilcev, Občine, Občinskega sveta, občanov in pokroviteljev! Zato bi se vam na tem mestu radi iskreno zahvalili, da ste nas podpirali in nam stali ob strani vsa ta leta.

Z gasilskim pozdravom NA POMOČ.

Tomaž Toš, predsednik

Novoletne želje, 1. in 2. razreda

Želim si:

da bi se z družino lepo imeli,
da bi bilo veliko ledu,
da bi se doma družili,
da sta moja starša vesela,
da bi se igrala z bratom,
uspeha v šoli,
da bi se veliko igrala z barbikami,
da bi bili vsi prijatelji,
da bi se imeli radi,
lepe osne,
da bi šli z družino v mesto.

Učenci 1. in 2. razreda

Jesenske počitnice

Jesenske počitnice so se začele 28. oktobra. Vsi smo se jih že krepko veselili.

Vsi dnevi so hitro minevali in nekaj časa od teh počitnic sem prespala pri sestri Urški. Pomagala sem ji pri čuvanju mojega nečaka Nika. Ko je Niko spal, sem Urški pomagala pri vrtnih opravilih. Ko se je Niko zbudil, sva se sprehajala po Placarju. Zvečer sva se umila in gledala TV. Ob sedmih sva z Nikom šla spat v dnevno sobo. Ko sem se naslednji dan zbudila, je že Niko skakal po meni. Z Urško sva vse pospravili in šli smo domov. Na dan reformacije smo šli v toplice, kjer smo bili tri ure. Dan je hitro minil in odpravili smo se proti domu. Med potjo smo se ustavili na picah. Ko smo prišli domov, se nas je Martina močno razveselila. Dan je minil in prebudili smo se v prvo novembrsko jutro. Z babico sva pripravili obilnejše kosilo. Ko so vsi prišli, smo se najedli in odšli na pokopališča. Ker imamo svojce v Cerkvenjaku in v Vitomarcih smo se malce porazdelili. Mama, Martina, Denis, Urška in Niko so šli v Cerkvenjak. Jaz, babica in ata pa v Vitomarce. Maša na pokopališču je hitro minila, zato smo se odpravili v prenovljeno gostišče Rola na pijačo. Tam so se nam pridružile babičine sestre z njihovimi otroki. Ob pijači smo se veliko pogovarjali, saj smo v takšnem številu in zasedbi bolj redko. Po pijači smo se odpravili k babici Poldi na popoldansko malico. Dan se je hitro prevesil v noč in morali smo domov.

Te počitnice so mi ostale v lepem spominu in upam, da bo še več tako zanimivih.

Zala Anželj, 5.b

Moje počitnice so bile zelo pestre.

V soboto, 26. oktobra, smo šli k bratrancu na rojstni dan. V nedeljo smo bili na Rogli in na obisku pri babici. V ponedeljek zjutraj smo pakirali, saj smo se popoldan odpravili v Medulin. To je bila mamina želja in mi smo ji jo uresničili. Vožnja je trajala 5 ur in čeprav je bila zanimiva, se je pa tudi precej vlekla. Ko smo prispeli v Medulin, smo si poiskali prostor za kampiranje. Postavili smo šotor, nato pa šli na kosilo. Po kosilu smo se kopali. Voda je bila precej mrzla, vendar mi je bila všeč. Na poti do kampa smo videli veliko stojnic z igračami. Brat si jih je seveda zaželel in jih nekaj tudi dobil. To me je precej razjezilo, saj se potem ni nič igral z menoj. Proti večeru smo kolesarili. Naslednje jutro so nas že ob petih zbudili sosede. Skupaj smo šli na zajtrk in na kopanje. Vozili smo se po toboganih. V sredo smo bili v Water parku, kjer mi je bilo zelo všeč. Že je bil četrtek in spet je sledila peturna dolga vožnja proti domu. Ko smo prišli domov, smo šli vsi počivat, saj smo bili utrujeni od vožnje. Naslednji dan je imela mama rojstni dan. V soboto smo šli po nakupih za zimo. In že je bila tukaj nedelja, ko se je bilo potrebno pripraviti za šolo in službo.

To so bile moje počitnice, ki so, kot sem napovedala že v uvodu, bile zelo pestre.

Aneja Zorman, 5.b

Slovenski tradicionalni zajtrk

V petek, 15. 11. smo imeli tradicionalni slovenski zajtrk.

Najprej smo se zbrali v jedilnici, nato smo odšli v razrede. Predstavniki razredov so ostali v jedilnici, da so pripravili mize s pogrinjki in zajtrkom. Za začetek smo folkloristi popestrili zajtrk z nastopom, petošolci pa smo povedali nekaj o pomenu čebel in zajtrka. Sledil je zajtrk. Po zajtrku smo šli v telovadnico, kjer sta nas čakali Mojca in Lucija Druzovič, ki sta nas preizkusili v vinogradniško sadjarskih igrah. Najljubša igra mi je bila preizkušanje sadja in zelenjave. Tista ekipa, ki bi imela več točk, bi zmagala, vendar mi smo bili izenačeni. Zato smo vsi za nagrado dobili svinčnike in zavoj bombonov. Sledila je malica. Po malici smo pri čebelarjih slikali na temo čebel. Nato je sledilo predavanje medicinske sestre o alkoholu. Na igrišču so nam gasilci predstavili opremo, ki jo potrebujejo za gašenje, poplave, delo v gozdu ali na cesti.

Tako je minil naš raznolik in zanimiv naravoslovni dan.

Jakob Dizma Roškar, 5.b

V petek, 15. 11. 2019 smo imeli slovenski tradicionalni zajtrk.

Vsak razred si je naredil svoj pogrinjek. Ob osmi uri smo se vsi zbrali v jedilnici. Pri zajtrku so se nam pridružili ga. županja Darja Vudler, člani čebelarskega društva in članici vinogradniško- sadjarskega društva. Najprej so nam zaplesali in zapeli mladi folkloristi, nato so Zala, Jakob in Lana še imeli krajšo predstavitev. Dober tek nam je zaželela tudi gospa županja. Za zajtrk smo jedli domač kruh, maslo, med in sočna jabolka, pili pa smo domače mleko. Po zajtrku je vsak učenec dobil medenjaka, ki so ga

spekle Vitomarške gospodinje. Po zajtrku smo petošolci in šestošolci šli v telovadnico, kjer so nas čakale sadjarske igre. Poizkušali smo različno sadje npr. kivi, kaki, jabolka, maline... Na koncu smo dobili lepe svinčnike in šumi bonbone. Naslednja delavnica Čebelarskega društva je potekala v knjižnici. Poizkusili smo 7 vrst medu. Vsak pa je naslikal nekaj na temo čebele. Naši izdelki so bili razstavljeni na čebelarski razstavi v Večnamenski dvorani. Po tej delavnici nas je medicinska sestra seznanila z nevarnostmi in pastmi alkohola in kajenja. Nato smo vsi učenci šli na igrišče, kjer so nam gasilci pokazali svojo opremo in gasilske avtomobile.

Sledilo je kosilo in nato smo lahko šli domov.

Ajda Druzovič, 5.b

Jesensko druženje s starši

Pri Hrgovi domačiji

Hranili smo živali

Na obisku pri Rebrevčevih

Obisk reševalca Matjaža

Predstavitve poklica reševalca

Nameščanje upornice

Povijanje rane

Povijanje glave

Glamur

Na območju Osrednjih Slovenskih goric, Prlekije in Vulkanlanda je v okviru čezmejnega projekta Glamur nastala skupnost, združena pod blagovno znamko Glamur. Gre za povezovanje lokalnih ponudnikov, ki izpolnjujejo določene kriterije in ki so se seveda želeli vključiti v projekt. Namen projekta je povezati lokalne ponudnike, povečati raven lokalne samooskrbe ter povečati prepoznavnost naših produktov, ponudnikov in tudi regije. Ugotavljamo, da se ponudniki premalo poznajo in povezujejo, premalo promovirajo eden drugega in da posvečajo premalo pozornosti določenim trženjskim kanalom. Posledično sta družbeno zavedanje in odgovornost o kupovanju domače, lokalno pridelane hrane, zelo nizki in denar praktično 'uhaja' iz regije k produktom, za katere je sledljivost velikokrat dvomljiva. Na tem obmejnem območju obstaja veliko skupnih kulinarčnih in drugih zgodb, ki bi jih lahko predstavljali skupaj, zato smo na Razvojni agenciji Slovenske gorice (RASG) kot vodilnemu partnerju LAS Ovtar Slovenskih goric pristopili k nekaterim aktivnostim, ki predstavljajo velik potencial pri razvoju turizma in podeželja v regiji.

Občine na območju LAS Ovtar Slovenskih goric smo opremili s prepoznavnimi stojnicami, senčniki, graviranimi kozarci in drugim materialom, obiskovalci Slovenskih goric pa lahko svoje lokalne produkte najdejo tudi na zemljevidu, ki je nastal v obliki trganke. Ena bolj trajnostno naravnanih aktivnosti je vzpostavitev mobilne aplikacije Klopotec (lahko si jo brezplačno namestite na mobilne telefone), kjer je mogoče v treh jezikih najti vašo najljubšo turistično kmetijo, restavracijo, vinotoč, ekološko kmetijo, pridelovalca sadja, domačega obrtnika, oljarja, itn. S pomočjo aplikacije lahko najdete tudi turistične znamenitosti in zanimivosti, kmalu pa bo mogoče vnašati tudi aktualne dogodke. V pripravi je tudi spletna stran z relevantnimi ponudniki, ki jo pripravljajo avstrijski partnerji. Trajnostni rezultat projekta predstavljajo tudi Glamur-Ovtarjevi kotički, kjer bodo ponudniki, ki so vključeni v projekt, lahko neposredno prodajali svoje izdelke. V vsaki občini na območju LAS Ovtar so bile postavljene prepoznavne prodajne vitrine, kjer bo mogoče kupovati domače živilske in neživilske izdelke oz. pridobiti informacije, kdo in kje prideluje/proizvaja izdelek, ki ga iščete. Aktivnosti za neposredno prodajo so v teku, na območju Svetega Andraža pa bo Glamur-Ovtarjev kotiček kmalu na voljo na Hrgovi domačiji. Vse ostale informacije o projektu, ponudnikih in prodajnih kotičkih so na voljo na www.rasg.si/glamur ali na RASG v Lenartu.

SPozNAJTE LOKALNE PONUDNIKE V SLOVENSКИH GORICAH IN PRLEKIJI!

Prenesite si mobilno aplikacijo KLOPOTEC BREZPLAČNO!

play.google.com/klopotec

Android

iOS

Razvoj podeželja in povečevanje prepoznavnosti regije sta v veliki meri odvisna od nas samih, zato podpirajmo lokalne ponudnike in spodbujajmo lokalno samooskrbo.

Dani Zorko, RASG

Med je dobro darilo

Turobni jesenski dnevi naj ne bodo razlog za malodušje. Pred nami je čas, da razmislimo, kako bomo obdarovali svoje najbližje in jih razveselili ob bližajočih praznikih. Mogoče vam bo to letos uspelo narediti brez večjih zapletov in mrzličnega tekanja. Za vas smo pripravili nekaj predlogov za obdarovanje.

V jesensko – zimskem času je povpraševanje po čebeljih pridelkih in izdelkih največje. Ko nastopi prvi mraz, čebelarji hitro zaznajo povečan obisk kupcev, ki se želijo založiti z medom in povprašujejo tudi po ostalih pridelkih iz čebeljega panja. Kupci pogosteje povprašujejo po izdelkih, ki jih bodo lahko uporabili za obdarovanje svojih najdražjih ali poslovnih partnerjev. Številni slovenski čebelarji bodo pripravili bogato ponudbo, ki bo zadovoljila še tako zahtevne porabnike. Postregli vam bodo z različnimi sortami medu, ki jih boste pred nakupom lahko poskusili in tako izbrali med po svojem okusu. Svoje najdražje pa boste obdarovali z njihovim najljubšim medom, lahko pa jim za spremembo privoščite kakšen drug med iz široke palete okusov slovenskega medu. Med, ki ga boste podarili v ličnih darilnih embalažah, ima močno sporočilno vrednost, povezujemo ga s tradicijo, marljivostjo čebel, opravevanjem, slovenskim zajtrkom,... Zato je med primerno darilo za vsakogar in za vsako priložnost, naj si bodo to bližajoči prazniki, rojstni dnevi, drobne pozornosti, zahvale, ...

Med kot odlično darilo

Na slovenskem trgu boste lahko kupili tudi med označen z oznako ene izmed shem kakovosti, kar kaže na posebnost ali višjo kakovost proizvoda. Na področju medu poznamo tri zaščitene geografske poimenovanja medu priznane na evropskem nivoju in sicer Slovenski med z zaščiteno geografsko označbo, Kočevski gozdni med in Kraški med, ki nosita zaščiteno označbo porekla. Nekateri čebelarji pa se vključujejo tudi v ekološko pridelavo medu.

Letina medu slabša kot v povprečju

Med, ki ga imenujejo tudi tekoče zlato in ga cenimo kot posebno darilo narave lahko s pridom uporabimo tudi v kulinariki. Z medom pogosto namažemo kos kruha, uporabljamo ga kot naravno sladilo, zelo uporaben pa je med tudi v kuhinji, saj ga lahko dodajamo mesnim jedem, ribam, omakam, marinadam, zelenjavi, sadju seveda pa slaščičarsko - pekovskemu pecivu... Zakaj ne bi npr. vsakodnevne navade pitja kave in čaja spremenili in sladkor zamenjali z odličnim medom slovenskih čebelarjev? Med bo s kuhanjem izgubil biološko vrednost, še vedno pa bo uporaben kot sladilo. Zato ga tudi, če želimo, da se bo ohranila njegova biološka vrednost, ne damo v vroč čaj. V primeru, da bo temperatura medu preseгла 40 °C se bodo v medu poškodovale ali celo uničile nekatere njegove sestavine, kot so encimi, hormoni, vitamini,... K različnim jedem (omakam, zelenjavi, mesnim jedem), ki jih pečemo, kuhamo, ga dodamo predvsem zato, ker bodo dobile posebno svojevrstno aromo.

Čebelarska zveza Slovenije, Javna svetovalna služba v čebelarstvu je izdala elektronsko knjižico medenih receptov z naslovom Jedi z medom od tu in tam. Recepte smo opremili s priporočilom o tem, kateri med je najbolj primeren za pripravo posameznih jedi. Obiščite spodnji spletni naslov in za svoje goste pripravite prav posebno medeno presenečenje, naj bo to letos medeno praznična pojedina.

Polepšajte sebi in drugim praznike z odličnim medom slovenskih čebelarjev.

*Nataša Klemenčič Štrukelj,
svetovalka za ekonomiko*

Kronika kraja

Rojstva:

Od junija 2019 do konca novembra 2019 se je v Občini Sveti Andraž v Slovenskih goricah **rodilo pet otrok**, od tega dva dečka in tri deklice. Srečnim staršem čestitamo.

Smrti:

Od junija 2019 do konca novembra 2019 je bilo na pokopališču Vitomarci **šest pogrebov**, umrli sta dve občanki in štirje občani Občine Sveti Andraž v Slovenskih goricah.

#andraz365#day343
avtor: Bogdan Berlak

#andraz365#day236
avtor: Tomaž Toš

#andraz365#day338
avtor: Dejan Ilesič

#andraz365#day346
avtor: Ivan Fras

Vir: facebook stran občine Sveti
Andraž v Slov. goricah
#andraz365#day200-day346
avtorji

#andraz365#day336
avtor: Simon Fridau

#andraz365#day329
avtor: Andrej Lovrenčič

#andraz365#day233
avtor: Rudi Vršič

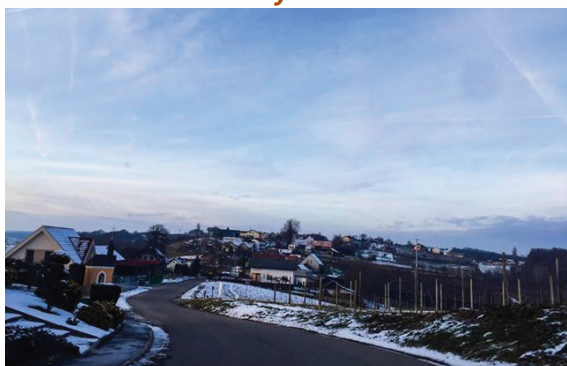
#andraz365#day321
avtor: Dejan Ilesič

#andraz365#day320
avtor: Mateja Sedlašek

#andraz365#day213
avtor: Ciril Ambrož

#andraz365#day247
avtor: Anja Čuček

#andraz365#day217
avtor: Iztok Anželj

#andraz365#day210
avtor: Hermina Fridau Dolinar